Nurmijärvi

EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIEHELLE

ASIA

Selvitys- ja lausuntopyyntö asiassa EOAK/8486/2026

SELVITYKSEN ANTAJA

Nurmijärven kunta
Keskustie 2 b
01900 Nurmijärvi
Hanna-Maria Grandell
Hallintopäällikkö
hanna-maria.grandell@nurmijarvi.fi
puh. 040 317 3500

NURMIJÄRVEN KUNNAN SELVITYS JA LAUSUNTO

Selvitys- ja lausuntopyyntö

Eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan on tullut vireille Iina Erviön kantelu (EOAK/8486/2026), joka koskee Nurmijärven kunnan viestintää. Kantelussa arvostellaan kunnan menettelyä sillä perusteella, että maankäyttölautakunnan pöytäkirjoista ei kantelijan mukaan käy ilmi riittäviä tietoja kuntalaisille.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia on 27.10.2026 päivätyllä selvitys- ja lausuntopyynnöllä pyytänyt Nurmijärven kuntaa hankkimaan asian tutkimiseksi tarvittavat selvitykset kantelussa tarkoitettuun menettelyyn merkityksellisellä tavalla osallistuneilta ja siitä vastuussa olevilta viranhaltijoilta sekä antamaan asiassa kunnan lausunnon.

Kantelija arvostelee Nurmijärven maankäyttölautakunnan pöytäkirjojen viestintää. Kantelijan mukaan pöytäkirjat eivät ole kuntalaisille riittävän selkeitä, koska datakeskushankkeisiin liittyviä alueita ja hankkeita on kuvattu pöytäkirjoissa työpaikka- tai yritysalueina siten, ettei pöytäkirjoista käy selkeästi ilmi, että kyse on datakeskushankkeesta. Kantelija katsoo tämän vaikeuttavan

kuntalaisten mahdollisuutta saada riittävät tiedot päätöksenteosta ja käyttää muutoksenhakuoikeuttaan

Selvityksessä ja lausunnossa on pyydetty ottamaan kantaa kantelussa esitettyihin väitteisiin ja selvityspyynnössä esitettyihin kysymyksiin. Erityisesti asiassa on pyydetty kiinnittämään huomiota kuntalain 29 §:ssä säädettyyn kunnan viestintään, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 20 §:ssä (jäljempänä ”julkisuuslaki”) säädettyyn viranomaisen velvollisuuteen tuottaa ja jakaa tietoa sekä hallintolain 9 §:ssä säädettyyn hyvän kielenkäytön vaatimukseen.

Nurmijärven kuntaa on pyydetty toimittamaan selvitys ja lausunto eduskunnan oikeusasiamiehen kanslialle viimeistään 11.12.2026.

Nurmijärven kunnan selvitys ja lausunto

Kantelija katsoo, että Nurmijärven maankäyttölautakunnan pöytäkirjoista ei ole käynyt kuntalaisille riittävän selkeästi ilmi, että Sudentullin työpaikka-alueen asemakaavan yhteydessä on kyse muun ohella datakeskuksen sijoittumisen mahdollistavasta kaavahankkeesta. Kantelijan mukaan työpaikka-alueen tai yritysalueen käsitteiden käyttäminen on ollut omiaan antamaan hankkeesta epäselvän kuvan.

Julkisuuslain 20 §:n mukaan viranomaisen on edistettävä toimintansa avoimuutta ja tässä tarkoituksessa tarvittaessa laadittava oppaita, tilastoja ja muita julkaisuja sekä tietoaineistoja palveluistaan, ratkaisukäytännöstään sekä yhteiskuntaoloista ja niiden kehityksestä toimialallaan. Laatimisvelvollisuuden tarvetta arvioitaessa on otettava huomioon, missä määrin viranomaisen toiminnasta on saatavissa tietoja asiakirjojen julkisuuden avulla tai yleisen tilastotuotannon perusteella.

Viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa.

Viranomaisten on huolehdittava siitä, että yleisön tiedonsaannin kannalta keskeiset asiakirjat tai niitä koskevat luettelot ovat tarpeen mukaan saatavissa kirjastoissa tai yleisissä tietoverkoissa taikka muilla yleisön helposti käytettävissä olevilla keinoilla.

Kuntalain 29 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kunnan on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa.

Kunnan on verkkoviestinnässään huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei viedä yleiseen tietoverkkoon ja että yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä toteutuu.

Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Lisäksi hallintolain 9 §:ssä säädetään viranomaisen velvollisuudesta käyttää asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

Sudentullin työpaikka-alue on asemakaavahankkeen nimi. Asemakaavan tarkoituksena on ollut kehittää aluetta työpaikka- ja teollisuuskäyttöön. Kaavaratkaisun keskeisenä tavoitteena on samalla ollut mahdollistaa laajamittaisen datakeskuksen sijoittaminen alueelle. Kunnan aiemmin laatimassa lausunnossa on nimenomaisesti todettu asemakaavamuutoksen tarkoituksena olevan suuren kokoluokan datakeskuksen rakentamisen mahdollistaminen Sudentullin alueelle.

Kunnan verkkosivulle on koottu hankkeen eri vaiheiden aineistoa vireilletuloaineistosta hyväksymisvaiheen aineistoon sekä erikseen yleisötilaisuuksien ja datakeskushankkeen esittelyaineistoa. Verkkosivuilla asemakaavahanketta koskevalla sivulla todetaan muun muassa, että kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa laajamittaisen datakeskuksen sijoittuminen alueelle ja että lisäksi alueelle on tutkittu muita työpaikkatoimintoja. Kunnan verkkosivuilla on kerrottu kattavasti ja selkeästi Sudentullin asemakaavan etenemisestä, sen eri käsittelyvaiheista ja kaavaratkaisun tavoitteista. Verkkosivuille on lisäksi koottu kaavahankkeeseen liittyvät julkiset asiakirjat ja muu hanketta koskeva aineisto. Aineisto on saatavilla Sudentullin työpaikka-alueen asemakaavaa koskevalla verkkosivulla: https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/maankaytto-ja-liikenne/kaavoitus/ajankohtaiset-asemakaavat/3-351-sudentullin-tyopaikka-alue/

Kaavahankkeesta on tiedotettu myös kaavoitusmenettelyn eri vaiheissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 11.3.2024 alkaen, ja kaavahankkeesta on järjestetty yleisötilaisuudet 19.3.2024, 5.11.2024 ja 4.11.2025. Kaavan luonnos ja ehdotus sekä niihin liittyvää aineistoa on julkaistu kunnan verkkosivuilla niiden nähtävilläolon yhteydessä. Kunnan aikaisemman lausunnon mukaan kaavaan liittyvä aineisto ja päivitetyt selvitykset on julkaistu kunnan verkkosivuilla kaavoituksen eri vaiheissa, ja kunta on lisäksi avannut erillisen datakeskusta käsittelevän teemasivun, jolla on vastattu yleisötilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediassa esille nousseisiin kysymyksiin.

Sudentullin asemakaavahanke on nimetty Sudentullin työpaikka-alueeksi, mutta datakeskuksen sijoittuminen alueelle on tuotu päätöksenteossa nimenomaisesti esille. Kunnanhallitus päätti 16.2.2024 § 23 (**Liite 1**) varata Fortum Power and Heat Oy:lle vähintään 50 hehtaarin suuruisen tontin datakeskus- tai vastaavaa toimintaa varten asemakaavoitettavalta Sudentullin työpaikka-alueelta.

Maankäyttölautakunnan 16.9.2025 §:ssä 20 (**Liite 2**) käsittelemän asemakaavaehdotuksen asian selostuksessa todetaan nimenomaisesti, että kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa

laajamittaisen datakeskuksen sijoittaminen alueelle. Samassa yhteydessä tuodaan esille myös Fortum Power and Heat Oy:n kanssa tehty suunnitteluvaraussopimus. Siten se, että asemakaavahankkeen ja sitä koskevien päätösasioiden otsikkona on käytetty nimeä Sudentullin työpaikka-alue, ei ole merkinnyt sitä, ettei datakeskuksen sijoittumista alueelle olisi tuotu esille päätöksenteossa.

Kunta katsoo, ettei pelkästään asemakaavahankkeen nimen Sudentullin työpaikka-alue käyttäminen maankäyttölautakunnan pöytäkirjoissa ole ollut harhaanjohtavaa. Kyse on asemakaavahankkeen vakiintuneesta nimestä, joka kuvaa alueen kaavallista käyttötarkoitusta. Datakeskushanketta ei ole jätetty kunnan viestinnässä ilmoittamatta. Kaavoitusta koskevassa aineistossa ja kunnan verkkoviestinnässä on päinvastoin tuotu nimenomaisesti esille, että yhtenä kaavaratkaisun keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa laajamittaisen datakeskuksen sijoittuminen alueelle.

Yhteenveto

Edellä esitetyn perusteella kunta katsoo, että Sudentullin asemakaavahanketta koskevassa viestinnässä ja tiedottamisessa on noudatettu kuntalain 29 §:ssä, julkisuuslain 20 §:ssä ja hallintolain 9 §:ssä asetettuja vaatimuksia. Sudentullin asemakaavan etenemisestä, sen eri käsittelyvaiheista ja kaavaratkaisun tavoitteista on tiedotettu kunnan verkkosivuilla, joille on koottu myös kaavahankkeeseen liittyvät julkiset asiakirjat ja muu hanketta koskeva aineisto. Kaavahankkeesta on lisäksi tiedotettu sen eri vaiheissa ja siitä on järjestetty yleisötilaisuuksia.

Vaikka asemakaavahankkeen nimenä on käytetty Sudentullin työpaikka-aluetta, datakeskuksen sijoittumisen mahdollistaminen on tuotu nimenomaisesti esille sekä kunnan päätöksenteossa että hanketta koskevassa verkkoviestinnässä. Kunta katsoo näin ollen, että kuntalaisilla on ollut saatavillaan riittävät ja ymmärrettävät tiedot Sudentullin asemakaavahankkeesta ja sen keskeisistä tavoitteista. Kunnan näkemyksen mukaan asiassa ei ole menetelty kantelussa esitetyllä tavalla virheellisesti tai lainvastaisesti.

Liitteet

1. Kunnanhallitus 16.2.2024 § 23
2. Maankäyttölautakunta 16.9.2025 § 20